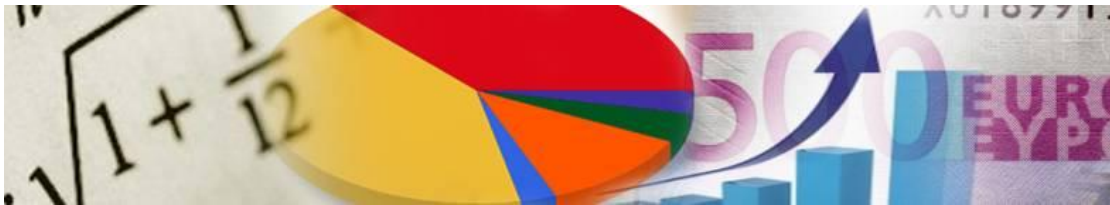

Πρόγραμμα Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης

**«Αντιμετώπιση Ξεπλύματος Χρήματος
και Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας.**

-

Μια ολοκληρωμένη προσέγγιση»

Εργαστήριο Επενδυτικών Εφαρμογών
Τμήμα Οικονομικών Επιστημών
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Γενικά

Οι διαστάσεις που έχουν λάβει διεθνώς το **Ξέπλυμα Βρώμικου Χρήματος και η Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας** έχουν δημιουργήσει την ανάγκη για την έκδοση νέων Κανονιστικών Διατάξεων, Νόμων και Εγκυκλίων, στην προσπάθεια της διεθνούς κοινότητας να αντιμετωπίσει την έξαρση του φαινομένου.

Είναι γεγονός ότι δημοσιεύονται **νέες** ενδεικτικές **τυπολογίες** ύποπτων ή ασυνήθιστων συναλλαγών, ποινικοποιείται η **φοροδιαφυγή** και εντάσσεται κάτω από την ομπρέλα των βασικών εγκλημάτων που αποτελούν την πηγή προέλευσης του παράνομου χρήματος, αυξάνονται οι **ποινές**, αποκαλύπτονται **νέες μέθοδοι και τεχνικές** και εντείνεται η **συνεργασία** μεταξύ των κρατών και των «Αρχών Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης (Financial Intelligence Units – FIUs)».

Η ενσωμάτωση της 4^{ης} Ευρωπαϊκής Οδηγίας, η οποία ψηφίστηκε από την ολομέλεια του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου το Μάιο του 2015 στο εθνικό δίκαιο των κρατών – μελών η οποία αναμένεται τον Ιούνιο του 2017, αλλά και οι πολλές τροποποιήσεις της, πριν ακόμη την εφαρμογή της από τα κράτη - μέλη οι οποίες έχουν λάβει την μορφή της 5^{ης} Ευρωπαϊκής Οδηγίας αποτελεί ακόμη μία πρωτοβουλία προς αυτή την κατεύθυνση.

Στα μέτρα για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής ανήκει και η **“Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA)”**, η οποία έχει γίνει αποδεκτή ήδη από ένα μεγάλο αριθμό χωρών, οι οποίες έχουν υπογράψει τις σχετικές συμφωνίες με την φορολογική αρχή των Η.Π.Α., συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδος, η οποία υπέγραψε την συμφωνία με τις Η.Π.Α. Τον Ιανουάριο του 2017.

Αντίστοιχα, παρόμοιο μέτρο έχει θέσει σε εφαρμογή ο **Ο.Ο.Σ.Α.** Έτσι 93 χώρες χωρισμένες σε 2 ομάδες έχουν υπογράψει την ανταλλαγή χρηματοοικονομικών πληροφοριών για φορολογικούς σκοπούς τα επονομαζόμενα CRS (Common Reporting Standards).

Παράλληλα, οι υποχρεώσεις συμμόρφωσης με το νομοθετικό πλαίσιο επεκτείνονται σιγά-σιγά και σε άλλα επαγγέλματα εκτός του χρηματοπιστωτικού τομέα, όπως στους Δικηγόρους, Ελεγκτές, Λογιστές, Συμβολαιογράφους, Εμπόρους πολυτίμων λίθων και μετάλλων, Μεσίτες, Εμπόρους αυτοκινήτων, Εμπόρους αντικών κ.λπ.

Συνεπώς, ο **ρόλος του Αρμόδιου Διευθυντικού Στελέχους Κανονιστικής Συμμόρφωσης (Compliance Officer)** σε επιχειρήσεις και σε οργανισμούς, ή του υπεύθυνου υπαλλήλου συμμόρφωσης σε μικρότερα νομικά πρόσωπα και στα «Υπόχρεα Πρόσωπα» εκτός του

χρηματοπιστωτικού τομέα αποκτά συνεχώς μεγαλύτερη σπουδαιότητα και καθίσταται απαραίτητος στην καθημερινή λειτουργία των επιχειρήσεων.

Καθίσταται επίσης **αναγκαία η συνεχής εκπαίδευση** του προσωπικού των εταιρειών και των οργανισμών που υπόκεινται στις σχετικές ρυθμίσεις, για την αποτελεσματικότερη άσκηση των καθηκόντων του.

Για το λόγο αυτό, αναπτύχθηκε το **συγκεκριμένο πρόγραμμα**, με στόχο να προσφέρει μια **ολοκληρωμένη και σφαιρική** προσέγγιση στο θέμα της αποτροπής του **ξεπλύματος βρώμικου χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας**.

Φορέας Υλοποίησης

Το Πρόγραμμα οργανώνεται από το **Εργαστήριο Επενδυτικών Εφαρμογών (ΕΠΕΦΑ)** του Τομέα Οικονομικής και Διοίκησης των Επιχειρήσεων - Χρηματοοικονομικής, του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών, του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Ο φορέας **έχει σημαντική και πολυετή εμπειρία** στην υλοποίηση εφαρμοσμένων εκπαιδευτικών και ερευνητικών δράσεων, όπως το Πρόγραμμα Εξειδίκευσης στον Εσωτερικό Έλεγχο (<http://ia.econ.uoa.gr/>) και το Πρόγραμμα Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης στην Κανονιστική Συμμόρφωση (www.compliance.econ.uoa.gr).

Περιγραφή Προγράμματος

Στόχοι του Προγράμματος

Με την ολοκλήρωση του Προγράμματος οι συμμετέχοντες θα είναι σε θέση να κατανοήσουν και να γνωρίζουν:

- Τις βασικές έννοιες και τα στάδια του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος.
- Τους βασικούς νόμους, τις διατάξεις και τις εγκυκλίους των Εποπτικών Φορέων που διέπουν όλο το φάσμα του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας για όλα τα «υπόχρεα πρόσωπα» και επαγγέλματα, συμπεριλαμβανομένης της **4^{ης} & της 5^{ης} Ευρωπαϊκής Οδηγίας**.
- Τις υποχρεώσεις «Δέουσας Επιμέλειας», την αρχή **«Γνώρισε τον Πελάτη σου»** και την κατηγοριοποίηση των πελατών με βάση τον κίνδυνο.
- Τα χαρακτηριστικά συναλλαγών που χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης ή/ και αναφοράς, έχοντας σαν βάση τις ενδεικτικές **τυπολογίες ύποπτων ή ασυνήθων συναλλαγών** που κατά καιρούς δημοσιεύονται από Εποπτικούς Φορείς και Διεθνείς Οργανισμούς.
- Τον τρόπο χειρισμού των συναλλαγών που κινούνται στα όρια των περιοριστικών μέτρων και των απαγορεύσεων (**embargo / restrictive measures**).
- Τι είναι η **FATCA** και ποιες υποχρεώσεις εισάγει.
- Τι είναι τα Common Reporting Standards (CRS), το νομοθετικό πλαίσιο και ποιες υποχρεώσεις εισάγουν.
- Τι είναι τα **Εικονικά Νομίσματα** με έμφαση στο **Bitcoin**, γιατί είναι τόσο δημοφιλή στους κύκλους όσων ασχολούνται με το ξέπλυμα χρήματος αλλά και τους κινδύνους που αυτά συνεπάγονται.
- Τη σχέση των **Προπληρωμένων καρτών**, του **Mobile Banking** και του **Cybercrime** με το ξέπλυμα χρήματος & την χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.
- Το χειρισμό των υποθέσεων που χρήζουν αναφοράς.

- Τις υποχρεώσεις που έχουν θεσμοθετηθεί διεθνώς για όλα τα «υπόχρεα πρόσωπα» εκτός του Χρηματοπιστωτικού τομέα.
- Πώς πρέπει να προετοιμαστούν για ενδεχόμενο έλεγχο από Εποπτικό Φορέα ή Εξωτερικούς Ελεγκτές.
- Τους Διεθνείς Οργανισμούς και φορείς που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην καταπολέμηση του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος με τις προτάσεις, τις συστάσεις και τις μελέτες τους.

Επίσης, οι συμμετέχοντες θα έχουν στην διάθεσή τους το νομοθετικό πλαίσιο (Κανονισμοί, Νόμοι, Εγκύκλιοι, Διατάξεις, Αποφάσεις κ.λπ.) που διέπει **όλα τα υπόχρεα πρόσωπα** του άρθρου 5 του Ν. 3691/2008, καθώς και αντίστοιχες νομοθετικές ρυθμίσεις και διατάξεις από άλλες χώρες.

Σε Ποιους Απευθύνεται το Πρόγραμμα

Το Πρόγραμμα απευθύνεται σε:

- Μονάδες και στελέχη κανονιστικής συμμόρφωσης.
- Μονάδες και στελέχη καταπολέμησης ξεπλύματος χρήματος και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.
- Στελέχη τραπεζών.
- Στελέχη εταιρειών παροχής επενδυτικών υπηρεσιών.
- Στελέχη ασφαλιστικών εταιρειών.
- Στελέχη εισηγμένων εταιρειών.
- Στελέχη εταιρειών που σχεδιάζουν και υποστηρίζουν πληροφοριακά συστήματα με στόχο την εναρμόνιση των χρηματοπιστωτικών οργανισμών στις κανονιστικές απαιτήσεις.
- Στελέχη Ρυθμιστικών Φορέων της αγοράς χρήματος και κεφαλαίου.
- Στελέχη που ασκούν ελεγκτικές αρμοδιότητες σε εταιρείες (όπως εσωτερικοί ελεγκτές, ορκωτοί ελεγκτές και στελέχη διαχείρισης λειτουργικού κινδύνου).
- Δικηγόρους, Λογιστές, Κοσμηματοπώλες, Μεσίτες, Καζίνο, Επιχειρήσεις τυχερών παιγνίων, Εμπόρους πολύτιμων λίθων και μετάλλων και τα υπόλοιπα υπόχρεα πρόσωπα και επαγγέλματα.
- Ιδιώτες, απόφοιτους ή σπουδαστές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που επιθυμούν να επιμορφωθούν σχετικά με την αντιμετώπιση του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος.

Οφέλη από την Παρακολούθηση του Προγράμματος

Το Πρόγραμμα:

- Παρέχει μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, τόσο θεωρητική όσο και πρακτική.

- Θέτει προβληματισμούς και παραθέτει παραδείγματα από τη διεθνή και την ελληνική πραγματικότητα.
- Προτείνει εργαλεία και μεθόδους που αποβαίνουν χρήσιμες στην καθημερινή εργασία και στην αντιμετώπιση φαινομένων ξεπλύματος βρώμικου χρήματος.
- Καλύπτει τις ανάγκες όλων των κλάδων που υπόκεινται στις διατάξεις του βασικού νόμου για την καταπολέμηση της «Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας» (Ν.3691/2008).
- Υλοποιείται από έμπειρα τραπεζικά στελέχη τα οποία συνδυάζουν διδακτική και εργασιακή εμπειρία.
- Δίνει τη δυνατότητα συμμετοχής στο πρόγραμμα δίχως την ανάγκη φυσικής παρουσίας και προσφέρει ευελιξία.

Εκπαιδευτική Μεθοδολογία

Το Πρόγραμμα πραγματοποιείται εξ ολοκλήρου μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας, στην οποία αποκτά πρόσβαση κάθε συμμετέχων μέσω προσωπικού κωδικού. Η είσοδος στην ηλεκτρονική πλατφόρμα μπορεί να πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε ημέρα και ώρα, με μόνη προϋπόθεση την κατοχή ηλεκτρονικού υπολογιστή και την πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Το Πρόγραμμα έχει δομηθεί σε **7 εκπαιδευτικές ενότητες**, οι οποίες συνολικά αντιστοιχούν σε **80 ώρες εκπαίδευσης** και έχουν κατανεμηθεί σε **7 εκπαιδευτικές εβδομάδες**. Κάθε εκπαιδευτική εβδομάδα αναρτάται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα το εκπαιδευτικό υλικό που αντιστοιχεί σε αυτήν, καθώς και το προτεινόμενο σχέδιο μελέτης και η σχετική βιβλιογραφία.

Κάθε συμμετέχων στο Πρόγραμμα έχει τη δυνατότητα **καθημερινής επικοινωνίας** με τον εισηγητή χρησιμοποιώντας την ηλεκτρονική πλατφόρμα (**forum**). Επιπροσθέτως, κατά τη διάρκεια της **2ης** και της **6ης** εβδομάδας θα πραγματοποιηθούν **τηλεδιασκέψεις ή δια ζώσης συναντήσεις** (μία κάθε φορά) με τον εισηγητή του Προγράμματος, οι οποίες θα βιντεοσκοπηθούν για όσους συμμετέχοντες δεν μπορούν να συμμετάσχουν. Με αυτόν τον τρόπο παρέχεται η δυνατότητα **άμεσης επικοινωνίας και συνεργασίας** με τον εισηγητή. Κάθε εκπαιδευτική ενότητα περιλαμβάνει **θεωρία, ερωτήσεις, ασκήσεις και μελέτες περιπτώσεων (case studies)**.

Περαιτέρω, κατά την διάρκεια της **4ης** και της **6ης εκπαιδευτικής εβδομάδας**, οι συμμετέχοντες **εξετάζονται** γραπτώς στη διδακτέα ύλη, μέσω **διαγωνίσματος** που τους **ανατίθεται ηλεκτρονικά** με βάση το υλικό των προηγούμενων διδακτικών εβδομάδων. Η **περίοδος υποβολής** των απαντήσεων είναι **15 ημέρες**. Τα χρονοδιαγράμματα ανακοινώνονται, εγκαίρως μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας.

Η κλίμακα βαθμολογίας κυμαίνεται από **0% έως 100%**. Η χορήγηση του Πιστοποιητικού Κανονιστικής Συμμόρφωσης πραγματοποιείται σε περίπτωση που ο εκπαιδευόμενος λάβει **συνολικό βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%**.

Δομή του Προγράμματος

1. Βασικές έννοιες – ορισμοί.

- Βασικά αδικήματα που αποτελούν την πηγή του βρώμικου χρήματος.
- Στάδια του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος.
- Πλήρες Κανονιστικό πλαίσιο.
- Υποχρεώσεις Εποπτευόμενων Προσώπων και Επαγγελματιών.

2. Σημαντικές έννοιες και υποχρεώσεις - κλειδιά στον πόλεμο ενάντια στη νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές ενέργειες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας.

- Δέουσα Επιμέλεια (Due Diligence).
 - Εξωχώριες Εταιρείες (Offshore Companies).
 - Εικονικές Τράπεζες - Εταιρείες (Shell banks - Companies).
 - Σχέσεις Ανταπόκρισης (Correspondent Relationships).
- Γνώρισε τον Πελάτη σου (Know Your Customer).
- Προσέγγιση με βάση τον κίνδυνο (Risk Based Approach).
- Οικονομικό Συναλλακτικό Προφίλ (Economic / Transactional Profile).
- Κατηγοριοποίηση πελατών με βάση τον κίνδυνο (Customers' Classification).
- Πραγματικός Δικαιούχος (Beneficial Owner).
- Πολιτικώς Εκτεθειμένα Πρόσωπα (ΠΕΠ).
- Παρακολούθηση συναλλαγών (Monitoring of Transactions).
- Αναφορά Έμποτης / Ασυνήθιστης Συναλλαγής (STR / SAR).
- Τήρηση Αρχείων.

3. Τυπολογίες Έμποτων ή Ασυνήθων Συναλλαγών.

- Κυρώσεις – ποινές από εποπτικούς φορείς.

4. Φοροδιαφυγή και ξέπλυμα βρώμικου χρήματος.

- Φορολογικοί παράδεισοι.
- Τυπολογίες φοροδιαφυγής.
- Φοροδιαφυγή και ποινές.
- Μια πρώτη προσέγγιση στη FATCA.
- Εισαγωγή στα Common Reporting Standards (CRS).

5. Απαγορεύσεις (embargo) – Περιοριστικά μέτρα (restrictive measures).

- Κυρώσεις χωρών (ΗΠΑ, ΕΕ, Ην. Βασίλειο, Αυστραλία, Καναδάς κ.ά.) και ΟΗΕ.
- Επιπτώσεις στους τομείς της οικονομίας (διεθνές εμπόριο, χρηματοπιστωτικό σύστημα, ταξίδια).

6. Τα Υπόχρεα Πρόσωπα εκτός του Χρηματοπιστωτικού Τομέα και η Διεθνής εμπειρία.

- Παράθεση διατάξεων για τις υποχρεώσεις των υπόχρεων προσώπων όπως Δικηγόροι, Έμποροι πολύτιμων λίθων, Λογιστές και Καζίνο, μεταξύ άλλων, από άλλες χώρες.
- Νέες Τεχνολογίες.
- Εικονικά Νομίσματα.
- Κυβερνοέγκλημα (cybercrime) και ξέπλυμα χρήματος.
- Προπληρωμένες κάρτες.

7. Έλεγχος του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

- Εξωτερική Ανάθεση (Outsourcing) & ξέπλυμα χρήματος.
- Εσωτερικοί και εξωτερικοί ελεγκτές.
- Ελεγκτές εποπτικού φορέα.
- Εκπαίδευση και ξέπλυμα χρήματος.
- Διεθνείς οργανισμοί.

Ο Εισηγητής του Προγράμματος

Κωνσταντίνος Κατσαντώνης

Ο κ. Κωνσταντίνος Κατσαντώνης είναι στέλεχος της Κανονιστικής Συμμόρφωσης του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς με περισσότερα από 25 χρόνια εμπειρίας στο χρηματοπιστωτικό τομέα, στον εσωτερικό έλεγχο και στην κανονιστική συμμόρφωση. Ασχολείται με την κανονιστική συμμόρφωση από το 2000, ως υπεύθυνος Κανονιστικής Συμμόρφωσης στην BNP PARIBAS – Υποκατάστημα Αθηνών και στην συνέχεια ως προϊστάμενος της Μονάδας Ξεπλύματος Βρώμικου Χρήματος και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας στην Millennium Bank. Διατέλεσε επίσης, Επικεφαλής της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου (Internal Audit) στην BNP Paribas – Υποκατάστημα Αθηνών την περίοδο 1998 έως 2006. Είναι απόφοιτος του Πανεπιστημίου Πειραιώς, με εξειδίκευση στη Διοίκηση Επιχειρήσεων. Κατέχει πιστοποίηση Υπευθύνου Κανονιστικής Συμμόρφωσης από την Ελληνική Ένωση Τραπεζών.

Χρήσιμες Πληροφορίες

Διάρκεια Προγράμματος

Το Πρόγραμμα θα αρχίσει στις **2 Μαΐου 2017** και θα ολοκληρωθεί στις **18 Ιουνίου 2017** (διάρκεια **επτά (7)** εβδομάδες).

Αίτηση Συμμετοχής στο Πρόγραμμα

Οι αιτήσεις συμμετοχής **ξεκινάνε** την **Τετάρτη 22 Μαρτίου 2017** και θα **ολοκληρωθούν** την **Τετάρτη 26 Απριλίου 2017**.

Όσοι ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν καλούνται όπως υποβάλουν ηλεκτρονικά την αίτηση που βρίσκεται στην ιστοσελίδα www.compliance.econ.uoa.gr.

Σημειώνεται ότι το Πρόγραμμα θα υλοποιηθεί υπό την προϋπόθεση της συμπλήρωσης ικανού αριθμού συμμετεχόντων.

Εγγραφή στο Πρόγραμμα

Η ειδοποίηση κάθε ενδιαφερόμενου για την έγκριση της αίτησής του θα γίνει μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος, με το οποίο θα λαμβάνει συγκεκριμένες οδηγίες. Η εγγραφή θα ολοκληρώνεται με την πληρωμή της πρώτης δόσης των διδάκτρων. Οι προσωπικοί κωδικοί πρόσβασης στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του Προγράμματος, καθώς και οδηγίες χρήσης της, θα σταλούν, μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος την ημέρα έναρξης του Προγράμματος.

Δίδακτρα

Τα δίδακτρα του Προγράμματος είναι **450 ευρώ**, τα οποία καταβάλλονται σε **δύο ισόποσες δόσεις**. Η **πρώτη δόση** καταβάλλεται πριν την έναρξη του προγράμματος και η δεύτερη δόση στο **τέλος της 4^{ης} εκπαιδευτικής εβδομάδας**.

Προσφέρεται **έκπτωση 10%** σε περίπτωση συμμετοχής τριών ή περισσότερων ατόμων από μία επιχείρηση, σε κατόχους κάρτας ανεργίας από τον ΟΑΕΔ και σε σπουδαστές άλλων εκπαιδευτικών προγραμμάτων του ΕΠΕΦΑ.

Σε περίπτωση ακύρωσης της συμμετοχής έως και 5 ημέρες πριν από την έναρξη των μαθημάτων επιστρέφεται η καταβληθείσα πρώτη δόση των διδάκτρων. Μετά από αυτήν την προθεσμία δεν πραγματοποιείται επιστροφή διδάκτρων.

Πιστοποιητικό για το Ξέπλυμα Χρήματος και τη Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας

Παρέχεται σε κάθε εκπαιδευόμενο / εκπαιδευόμενη μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του Προγράμματος, εφόσον λάβει συνολικό βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του 50%.

Περισσότερες Πληροφορίες

Περισσότερες πληροφορίες για το Πρόγραμμα είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα www.compliance.econ.uoa.gr.

